

Nicholas Burns - nowy ambasador USA w Chinach?

Łukasz Kobierski

14.12.2021

Artykuł w skrócie:

- R. Nicholas Burns prawdopodobnie zostanie nowym ambasadorem USA w Chinach. Czekają jeszcze na decyzję Senatu;
- Burns jest zawodowym dyplomata. Podczas kariery zawodowej zajmował się różnymi kierunkami; ma też doświadczenia w tematyce azjatyckiej i chińskiej;
- jego wypowiedzi, są zgodne z obecną polityką Waszyngtonu wobec Pekinu. Zwraca uwagę na łamanie prawa międzynarodowego, praw człowieka i inne agresywne działania Chin;
- chińskie media podjęły krytykę Burnsa. Uznają go za dyplomata, który będzie wypełnił jedynie wytyczne władz w Waszyngtonie, nie będzie szukać relacji opartej na współpracy. Nazwano go nawet „wilczym wojownikiem”.

20 sierpnia 2021 roku prezydent USA **Joe Biden zaproponował nominację ambasadorską na placówce w Chińskiej Republice Ludowej (ChRL). Zarekomendowany na to stanowisko został R. Nicholas Burns¹**. Kim jest i czego możemy spodziewać się, po jego prawdopodobnej przyszłej działalności w Państwie Środka?

Ambasador (w stanie spoczynku) R. Nicholas Burns jest byłym zawodowym dyplomata, pracującym obecnie na stanowisku profesora praktyki dyplomacji i stosunków międzynarodowych w Kennedy School of Government na Uniwersytecie Harvarda. Jest także dyrektorem wykonawczym *Aspen Strategy Group* i *Security Forum*, oraz starszym doradcą w *Cohen Group*. Burns służył w administracji rządowej Stanów Zjednoczonych przez dwadzieścia siedem lat².

Warto przypomnieć, że podczas swojej kariery zawodowej podejmował takie funkcje jak podsekretarz stanu ds. politycznych (lata 2005-2008), trzeci rangą urzędnik Departamentu Stanu, a także **kierował negocjacjami w sprawie umowy o cywilnej współpracy nuklearnej USA–Indie**, długoterminowego porozumienia o pomocy wojskowej z Izraelem, oraz był głównym amerykańskim negocjatorem w sprawie programu nuklearnego Iranu. Burns sprawował również funkcję rzecznika Departamentu Stanu (1995–1997), ambasadora USA w Grecji (1997–2001) oraz ambasadora USA przy NATO (2001–2005). **Przez pięć lat (1990-**

---

¹ President Biden Announces His Intent to Nominate Three Individuals to Serve as Ambassadors, The White House website, <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/08/20/president-biden-announces-his-intent-to-nominate-three-individuals-to-serve-as-ambassadors/>, dostęp: 5.12.2021.

² Burns, R. Nicholas – The People’s Republic of China – September 2021

CERTIFICATE OF COMPETENCY, U.S. Department of State, <https://www.state.gov/burns-r-nicholas-the-peoples-republic-of-china-september-2021>, dostęp: 5.12.2021.

1995) pracował w Radzie Bezpieczeństwa Narodowego w Białym Domu, gdzie był starszym dyrektorem ds. Rosji, Ukrainy i Eurazji, oraz specjalnym asystentem prezydenta Clintona i dyrektorem ds. sowieckich w administracji prezydenta George'a H. W. Busha³. Burns został trzykrotnie odznaczony nagrodą *Superior Honor* przyznawaną przez Departament Stanu za wybitne osiągnięcia, nagrodą *Jamesa Clementa Dunna* za wybitne osiągnięcia (1994 rok), a także nagrodą *Charlesa E. Cobba* (2000 rok) za rozwój handlu. Ponadto odznaczyły go rządy Estonii, Łotwy i Litwy za pracę na rzecz wycofania rosyjskich sił zbrojnych z regionu bałtyckiego w latach 90. oraz pomoc w uzyskaniu członkostwa w NATO⁴. Posługuje się biegle językiem francuskim, a także arabskim i greckim⁵.

Burns posiada doświadczenie w kwestiach azjatyckich i chińskich. Po raz pierwszy odwiedził Chiny w 1988 roku, towarzysząc wówczas sekretarzowi George'owi Shultzowi, następnie prezydentowi George'owi H. W. Bushowi w 1989 roku. Kilkakrotnie odwiedzał Chiny jako rzecznik prasowy sekretarzy Warrena Christophera i Madeleine Albright. Jako podsekretarz stanu współpracował z rządem chińskim w kwestiach Afganistanu, sankcji ONZ wobec Iranu, Korei Północnej i polityki USA w regionie Indo-Pacyfiku. W *Aspen Strategy Group* zorganizował dialog polityczny z centralną szkołą partyjną rządu chińskiego. Jak podaje Departament Stanu USA, często prowadził wykłady, pisał i przemawiał na temat bieżących stosunków amerykańsko-chińskich⁶. Administracja Bidena szukała kogoś z głębokimi powiązaniem politycznymi lub doświadczeniem dyplomatycznym do kluczowego delegowania spraw na kierunku chińskim⁷. Jak zauważył Reuters, **wybór Burnsa oznacza zmianę roli ambasadora w Pekinie, którego szeregi przez ostatnią dekadę obsadzali politycy, a nie wytrawni dyplomaci**⁸.

Na wieść o nominacji, Burns napisał na twitterze „Jestem zaszczycony nominacją prezydenta Bidena na ambasadora w Chińskiej Republice Ludowej. Jeśli [nominacja] zostanie

---

³ Biografia: Nicholas Burns, U.S. Department of State, <https://2009-2017.state.gov/s/p/fapb/185577.htm>, dostęp: 5.12.2021.

⁴ Biography R. Nicholas Burns, Podsekretarz Stanu w Departamencie Stanu ds. politycznych, The White House website, <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/government/text/nburns-bio.html>, dostęp: 5.12.2021.

⁵ Burns, R. Nicholas – The People's Republic of China – September 2021

CERTIFICATE OF COMPETENCY, U.S. Department of State, <https://www.state.gov/burns-r-nicholas-the-peoples-republic-of-china-september-2021>, dostęp: 5.12.2021.

⁶ Tamże.

⁷ Peter Martin i Justin Sink, Biden Nominates Nicholas Burns as U.S. Ambassador to China, Bloomberg, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-08-20/biden-nominates-nicholas-burns-as-u-s-ambassador-to-china>, dostęp: 5.12.2021.

⁸ Michael Martina, In shift, Biden taps career diplomat, not politician, for ambassador to China, Reuters, <https://www.reuters.com/world/us/shift-biden-taps-career-diplomat-not-politician-ambassador-china-2021-08-20/>, dostęp: 5.12.2021.

zatwierdzona przez Senat, czekam na powrót do służby publicznej, aby pracować nad trudnymi i złożonymi wyzwaniami, przeciw którym stajemy z Chinami”⁹.

20 października 2021 roku Komisja Spraw Zagranicznych Senatu USA przeprowadziła przesłuchanie nominowanego na ambasadora USA w Chinach Nicholasa Burnsa¹⁰, który w swoim oświadczeniu przed komisją powiedział, że USA będzie konkurować z Chińską Republiką Ludową w zakresie miejsc pracy, gospodarki, infrastruktury krytycznej i nowych technologii. Ponadto zapowiedział współpracę z ChRL w obszarach, w których leży

⁹ <https://twitter.com/RNicholasBurns/status/1429068797365956619>, dostęp: 5.12.2021.

¹⁰ Pełne nagranie przesłuchania - Ambassadorship Confirmation Hearing, <https://www.c-span.org/video/?515354-1/nicholas-burns-rahm-emanuel-testify-china-japan-ambassadorial-confirmation-hearing#>, dostęp: 5.12.2021.

to w interesie USA; należą do nich zmiany klimatyczne, przeciwdziałanie narkotykom, globalne zdrowie i nieprolifercja broni. Burns uważa, że warto utrzymać wymianę międzyludzką między państwami – w tym studentów, naukowców, dyplomatów i dziennikarzy – tak długo, jak amerykańskie prawa są respektowane¹¹.

Burns zapowiedział, że w razie potrzeby – tj. w sytuacji, gdy Pekin podejmie działania sprzeczne z wartościami i interesami USA oraz ich sojuszników i partnerów – Waszyngton rzuci wyzwanie ChRL. **Celem działań amerykańskich jest podtrzymanie wolnego i otwartego Indo-Pacyfiku, poprzez utrzymanie przewagi handlowej i militarnej Stanów Zjednoczonych. Burns powiedział też, że należy pociągnąć ChRL do odpowiedzialności za nieprzestrzeganie zasad dotyczących handlu i inwestycji**, w tym kradzieży własności intelektualnej, korzystania z dotacji państwowych, dumpingu towarów i nieuczciwych praktyk pracowniczych. Jego zdaniem, działania te szkodzą amerykańskim pracownikom i firmom¹².

Burns wskazał, że Chiny przejawiały agresywne postawy wobec Indii wzdłuż ich himalajskiej granicy, przeciwko Wietnamowi, Filipinom i innym państwom na Morzu Południowochińskim, przeciwko Japonii na Morzu Wschodniocihńskim oraz rozpoczęły kampanię zastraszania Australii i Litwy. Jego zdaniem ludobójstwo ChRL w Sinciangu i nadużycia w Tybecie, tłumienie autonomii i wolności Hongkongu oraz zastraszanie Tajwanu są niesprawiedliwe i muszą się skończyć. Stany Zjednoczone będą kontynuować politykę jednych Chin, równoległe wspierając Tajwan w „utrzymywaniu wystarczających zdolności do samoobrony”¹³.

W jego opinii, administracja Bidena słusznie szuka skutecznych kanałów komunikacji z Pekinem, ponieważ może to zmniejszyć ryzyko przypadkowego konfliktu. Stany Zjednoczone mają przewodzić swoim wartościom – demokracji i wolności wypowiedzi, wolnej prasie i otwartej przedsiębiorczości, wspieraniu praw człowieka i godności ludzkiej, dodał Burns. Na koniec oświadczenia stwierdził, że chociaż ChRL ma wiele mocnych stron, ma też do czynienia ze znacznymi wyzwaniami demograficznymi, gospodarczymi i politycznymi. USA powinno wierzyć w swoje mocne strony, tj. możliwości naukowe i technologiczne, światowej klasy uniwersytety i instytucje badawcze, potęgę militarną, korpus

---

¹¹ Statement by Ambassador (ret.) Nicholas Burns U.S. Ambassadorial Nominee to the People’s Republic of China Senate Committee on Foreign Relations October 20, 2021, https://www.foreign.senate.gov/imo/media/doc/102021_Burns_Testimony4.pdf, dostęp: 5.12.2021.

¹² Tamże.

¹³ Tamże.

dyplomatyczny zarówno w służbie zagranicznej, jak i służbie cywilnej, a zwłaszcza wartości USA, które stoją w opozycji do działań Pekinu¹⁴.

Wystąpienie Burnsa przekonało Komisję Spraw Zagranicznych Senatu USA, która przeważającą większością głosów przegłosowała jego kandydaturę jako następcy ambasadora USA w Chinach. Tylko jeden senator z 22-osobowego komitetu, Bill Hagerty, sprzeciwił się nominacji. Hagerty, republikanin z Tennessee, skrytykował Burnsa za jego opinię o podtrzymaniu „strategicznej niejednoznaczności” w kwestii interwencji wojskowej w Cieśninie Tajwańskiej i utrzymania polityki jednych Chin. Kolejnym etapem jest głosowanie całego Senatu¹⁵. Burns jest szanowany w obu partiach i prawdopodobnie zdobędzie szerokie poparcie w głosowaniu¹⁶.

Jaka jest opinia Pekinu?

Chen Weihua, szef biura anglojęzycznego dziennika *China Daily* w Brukseli, napisał artykuł na temat Burnsa i relacji Waszyngton-Pekin już kilka dni po ogłoszeniu nominacji. Jego zdaniem, **nowy ambasador będzie miał decydujące zadanie w naprawianiu stosunków między dwoma krajami**. Stwierdził również, że stosunki chińsko-amerykańskie osiągnęły najniższy punkt od dziesięcioleci, a także zachęcał do odwrócenia „toksycznej polityki Trumpa” wobec Chin, zakończenia wojen handlowej i technologicznej oraz powstrzymania działań, które mogą wywołać kolejną zimną wojnę¹⁷.

Dzień po przesłuchaniu Burnsa przez Komisję Spraw Zagranicznych Senatu USA, Wang Wenbin, rzecznik chińskiego MSZ, krytycznie odniósł się do słów kandydata na amerykańskiego ambasadora. Powiedział: „oskarżenie o tak zwane « ludobójstwo » w Sinciangu to oburzające kłamstwo sfabrykowane przez kilku antychińskich uczonych w krajach zachodnich i polityków amerykańskich, z prawdziwym zamiarem presji i powstrzymania rozwoju Chin”, a także **„Radzimy panu Burnsowi, aby był w pełni**

---

¹⁴ Tamże.

¹⁵ Owen Churchill, Nominee for US ambassador to China wins committee approval, heads to full Senate vote, South China Morning Post, <https://www.scmp.com/news/china/diplomacy/article/3154773/nominee-us-ambassador-china-wins-committee-approval-heads-full>, dostęp: 5.12.2021.

¹⁶ Michael Crowley, Burns calls for a mix of competition and cooperation with China, The New York Times, <https://www.nytimes.com/2021/10/20/us/politics/burns-china.html>, dostęp: 5.12.2021.

¹⁷ Chen Weihua, New US envoy should see more opportunities than challenges, China Daily, <http://www.chinadaily.com.cn/a/202108/28/WS6129905da310efa1bd66bbdc.html>, dostęp: 5.12.2021.

świadomy ogólnego trendu rozwoju świata i aspiracji ludzi, obiektywnie poznał prawdziwą sytuację w Chinach”¹⁸.

Chińscy analitycy twierdzili, że opóźnione mianowania ambasadora USA w Chinach sugeruje, że administracja Bidena ugrzęzła w szeregu kryzysów krajowych i międzynarodowych. Zdaniem asystenta naukowego w Chińskim Instytucie Studiów Międzynarodowych Zhang Tengjun, **późna nominacja Burnsa może być próbą pokazania, że amerykański prezydent „nie spieszy się” z polityką wobec Chin.** Lü Xiang, pracownik naukowy zajmujący się badaniami amerykańskimi w Chińskiej Akademii Nauk Społecznych w Pekinie powiedział, że Burns, będzie trzymał się wytycznych politycznych administracji Bidena w kwestii Chin¹⁹, a Zhang Tengjun, asystent naukowy w Chińskim Instytucie Studiów Międzynarodowych – że Burns będzie służył w najlepszym razie jako „tuba głosowa” i „wykonawca polityki”²⁰. W innym artykule dziennikarze *Global Times* stwierdzili, że ogłoszone przed Senatem oświadczenie Burnsa wskazuje na ogólną wrogość amerykańskich elit politycznych wobec Chin oraz brak poczucia przyzwoitości, przypisywanego dyplomatom²¹.

Hu Xijin, redaktor naczelny wspomnianego *Global Times*, nazwał Burnsa „wilczym wojownikiem”. W jego opinii dokonał on okrutnego i wszechstronnego ataku na Chiny, za co powinien być stygmatyzowany przez chińskie społeczeństwo jeszcze przed przylotem do państwa²². Chiński ekspert ds. militarnych Song Zhongping zauważył – na podstawie wygłoszonej przez Burnsa mowy w Senacie, w której kandydat na ambasadora stwierdził, że Rosja będzie musiała długo martwić się o ekonomiczną zdominowanie przez Chiny oraz nagromadzeniem chińskiej broni jądrowej w zachodniej części Chin – że **Burns próbuje wbić klin między Chiny a Rosję, celem podważenia wszechstronnego strategiczne partnerstwa**

---

¹⁸ Foreign Ministry Spokesperson Wang Wenbin's Regular Press Conference on October 21, 2021, Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China, https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/2511_665403/202110/t20211021_9604735.html, dostęp: 5.12.2021.

¹⁹ Biden nominates Burns as ambassador to China, one month after Qin Gang arrived for post, *Global Times*, <https://www.globaltimes.cn/page/202108/1232067.shtml>, dostęp: 5.12.2021.

²⁰ Zhao Yusha, Senate approves Burns as envoy to China; expected to arrive this month, *Global Times*, <https://www.globaltimes.cn/page/202111/1238163.shtml>, dostęp: 5.12.2021.

²¹ With such arrogance, Burns will suffer setbacks in China: *Global Times* editorial, *Global Times*, <https://www.globaltimes.cn/page/202110/1236981.shtml>, dostęp: 5.12.2021.

²² Hu Xijin, Mr Burns, 'wolf warrior ambassador,' we await you in Beijing, *Global Times*, <https://www.globaltimes.cn/page/202110/1237059.shtml>, dostęp: 5.12.2021.

między nimi²³. Chińscy komentatorzy wspominali też [obecnego ambasadora Chin w USA, którym jest Qin Gang](#), podając go za wzór i przykład, z którego powinien czerpać Burns²⁴.

USA długo wstrzymują się z obsadzeniem stanowiska ambasadora amerykańskiego w Chinach. Poprzedni dyplomata Terry Branstad pełnił tę funkcję do 4 października 2020 roku. Wydaje się jednak, że decyzja jest na ostatniej prostej i wkrótce Burns przybędzie z misją do ChRL. Czekają go zapewne trudne przeprawy, biorąc pod uwagę relacje obecnych władz Waszyngtonu i Pekinu. Jego doświadczenie dyplomatyczne będzie kluczowe i bardzo pomocne. Mimo wszystko oba państwa grają w grę o dominację na świecie i nie należy spodziewać się przyjacielskich relacji, tym bardziej, że po pierwszych wypowiedziach Burnsa na temat Chin, przysporzył sobie wielu wrogów, którzy będą kontestować jego pracę.

Źródło zdjęcia głównego: The New York Times.

---

²³ Song Zhongping, Beijing-Moscow joint military action serves to stabilize order disturbed by others, Global Times, <https://www.globaltimes.cn/page/202110/1237163.shtml>, dostęp: 5.12.2021.

²⁴ Hu Xijin, Mr Burns, 'wolf warrior ambassador,' we await you in Beijing, Global Times, <https://www.globaltimes.cn/page/202110/1237059.shtml>, dostęp: 5.12.2021.

O AUTORZE

Lukasz Kobierski. Prezes zarządu Instytutu Nowej Europy. Absolwent stosunków międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Stypendysta programu z zakresu bezpieczeństwa narodowego, wywiadu i operacji informacyjnych na Daniel Morgan Graduate School of National Security Waszyngtonie oraz rocznego stypendium w ramach programu Erasmus na Carl von Ossietzky Universität Oldenburg. Doświadczenie analityczne zdobywał podczas staży m.in. w Departamencie Polityki Bezpieczeństwa Międzynarodowego Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Departamencie Analiz Strategicznych Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

Sfinansowano przez Narodowy
Instytut Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze
środków Programu Rozwoju
Organizacji Obywatelskich na lata
2018 – 2030

JEŻELI DOCENIASZ NASZĄ PRACĘ, DOŁĄCZ DO GRONA NASZYCH DARCZYŃCÓW!

Z otrzymanych funduszy sfinansujemy powstanie kolejnych publikacji.

Możliwość wsparcia to bezpośrednia wpłata na konto Instytutu Nowej Europy: 95 2530 0008
2090 1053 7214 0001 tytułem: „darowizna na cele statutowe”.